

Základná umelecká škola, Ul. hlavná 143/40, 059 38 Štrba

KOMORNÁ HRA - GITARY

Poznámka: Uplatňujeme komornú, neuplatňujeme sprievod. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky na predmet komorná /vid'. RUP z 20.januára 2016, Hudobný odbor – poznámky k učebným plánom, bod 13/.

Názov predmetu:	Hra na gitare, komorná hra
Názov ŠkVP:	Škola pre tvoj talent
Stupeň vzdelávania:	
Dĺžka štúdia:	
Forma štúdia:	Denná, individuálna
Vyučovací jazyk:	slovenský

Charakteristika predmetu

GITARA je viachlasný hudobný nástroj, ľahko prenosný a plní v hudobnom živote všestrannú funkciu. Má dispozíciu plastickej hry, farebnej rôznorodosti, dynamickej expresívnosti, čo je predpokladom pre bohaté interpretačné umenie sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre. Je účinným nástrojom proti negatívnym vzorom v spoločnosti, rozvíja kreatívne myslenie interpreta, jeho emočnú inteligenciu a pestuje jeho zmysel pre dobro a krásu. Má široké uplatnenie ako nástroj koncertný, sprievodný v klasickej, vážnej, populárnej, ľudovej, ale aj v jazzovej a swingovej hudbe. Vhodný vek pre prijatie na základnú umeleckú školu je sedem rokov. Prijatie starších žiakov je tiež možné. Žiaci musia spĺňať základné podmienky: mať požadované hudobné nadanie fyzické a psychomotorické predpoklady pre hru na nástroji.

CIELE PREDMETU

- Pochopiť šírky dynamickej škály hudby, možnosti interpretácie náročnejších skladieb rôznych štýlov, ktoré by ako sólisti naštudovať nezvládli.
- Vyvolať v žiakovi väčší záujem o hudbu realizáciou komornej hry a motivovať žiakov, ktorí nemajú výraznejšie predispozície alebo záujem uplatniť sa v sólovej hre.
- Rozvíjať estetické cítenie žiaka jeho tvorivosť, stabilizáciu rytmického cítenia, rozvoju dynamického cítenia a zmyslu pre agogiku.
- Rozvíjať morálne vlastnosti, zmysel pre zodpovednosť a spoločnú prácu pre pozitívne ovplyvňovanie a rozvoj osobnosti žiaka.

Špecifické ciele:

Kognitívne:

- Plynule čítať notový zápis so zaeľovaním rytmických hodnôt.
- Uvedomele hrať spamäti.

Afektívne:

- Emocionálne prežiť skladby.
- Rozlišovať charakter skladby.
- Porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.

Psychomotorické:

- Stvárniť na nástroji hudobnú predstavu.
- Aplikovať dynamické znamienka v hre na nástroji.
- Rozvíjať sluchovú vnímavosť.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Obsah predmetu	Kompetencie
<ul style="list-style-type: none">• aplikujú doposiaľ získané teoretické a individuálne interpretačné kompetencie v komornej hre,• demonštrujú správne postavenie (sedenie) a kontrolujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,• flexibilne reagujú na gestá určeného hráča, rozumejú nástupnému gestu, gestu ukončenia skladby alebo frázy,• reagujú adekvátnym tempom a dynamikou na gesto ukázané určeným hráčom na začiatku skladby,• dokážu sledovať svoj part a nastúpiť na určenom mieste v priebehu skladby,• aplikujú hudobno-výrazové prostriedky (tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické) podľa notového zápisu,• reprodukovujú účelové cvičenia zamerané na súčasné vnímanie melodickej línie, spoločné frázovanie, tempo, zreteľnú artikuláciu rytmických hodnôt, dynamiku a artikuláciu,• reprodukovujú krátke melodické a rytmické úseky po predhraní učiteľom,• aplikujú v hre znamienka repetícia, prima volta, sekunda volta,	<ul style="list-style-type: none">• Spoločný zvukový a umelecký prejav.• Hrací aparát.• Interpretácia podľa gest určeného hráča. • Flexibilná orientácia v notovom zápise.• Jednohlasné, kánonické piesne a cvičenia.• Spoločná artikulácia využitých hudobných prostriedkov.• Spoločné rytmické a výrazové cítenie.• Individuálne, neskôr v súhre precvičovanie technicky náročnejších miest v skladbe.• Repetícia, prima volta, sekunda volta.• Analýza študovaných hudobných skladieb.• Rozvoj intonačnej predstavy a jednotnej intonácie.

- rozoznávajú základné znaky hudobných foriem, vedia určiť tempo, metrum a charakter študovaných skladieb,
- prispôsobujú sa intonačne a farebne spoluhráčom v priebehu skladby,
- rozumejú stavbe a frázovaniu interpretovanej skladby,
- uplatňujú v súhre logické frázovanie, určia hlavnú myšlienku, predohru, dohru, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách,
- dynamicky sa prispôsobujú v dominantných a sprievodných úsekoch jednotlivých hlasov,
- uvedomujú si zodpovednosť za spoločnú interpretáciu hudobnej skladby,
- vedia zaujať svoje miesto v zoskupení na pódiu,
- demonštrujú zásady kultúrneho správania na koncertných podujatiach,
- interpretujú štýlovo a žánrovo rôznorodý repertoár,
- vyjadrujú verbálne emocionálne zážitky vyvolané interpretáciou,
- aplikujú kreatívne metódy počas spoločnej interpretácie, reprodukovujú krátke melodické alebo rytmické úseky.

- Rozvíjanie schopnosti vyrovnávania zvukových možností rôznych hudobných nástrojov.
- Hudobná téma – rozoznávanie hlavnej myšlienky v interpretovanej skladbe.
- Elementárne chápanie hudobnej logiky v hudobných skladbách.
- Hudobná komunikácia (rozlišovanie sólových a sprievodných častí).
- Pravidelná, presná účasť na vyučovaní a smerovanie k vzájomnej úcte a tolerancii.
- Skupinové rozostavenie na pódiu.
- Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu.
- Hudobná literatúra pre komornú hru.
- Nácvič repertoáru k rôznym významným príležitostiam (vianočný repertoár, veľkonočný, ...).
- Striedanie sa hráčov jednotlivých hlasov v priebehu skladby za účelom plynulého čítania a orientácie v notovom zápise.
- Hra na ozvenu.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

obsahový štandard	výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none">• vedome regulujú pohybové činnosti hracieho aparátu počas interpretácie,• udržia rytmus a melodickú líniu vlastného partu počas súhry s inými hráčmi,• artikulujú spoločne melodické ozdoby interpretovaných skladieb,• súčasne reagujú na rytmické, dynamické a tempové zmeny počas skladby, pohotovo reagujú na nástupy a ukončenia na odlišných miestach v jednotlivých hlasoch,• poznajú noty, prstoklady, hmaty vlastného partu,• aplikujú v hre všetky tempové, rytmické, dynamické, artikulačné, agogické označenia zaznačené v notovom materiáli (decrescendo, ritardando, accelerando, con moto, animato, piu, ...),• poznajú základné znaky a spôsob interpretácie sonátovej formy, suitového cyklu, viacčasťových hudobných skladieb,• vnímajú interpretáciu v harmónii,• demonštrujú spoločne v rámci súhry rovnaké chápanie frázovania, použitia dynamiky, výrazových, artikulačných prostriedkov a agogiky,• dokážu sa doladiť a intonačne sa podriadit' zneniu orchestra,• vnímajú interpretáciu ako celok, dokážu sa so spoluhráčmi navzájom	<ul style="list-style-type: none">• Hrací aparát.• Melodický a rytmický kontrast.• Melodické ozdoby.• Hra podľa gest určeného hráča.• Štúdium jednotlivých partov po hlasoch, neskôr kombinovaním.• Samostatná analýza notového materiálu svojho partu.• Hudobno-výrazové prostriedky.• Zdokonaľovanie spoločnej artikulácie využitých hudobných prostriedkov.• Sonátová forma, suitový cyklus, viacčasťové hudobné skladby.• Rozvoj melodickéj, rytmickej a harmonickej predstavivosti.• Interpretácia v súhre.• Tvorba tónu.• Rozvíjanie schopnosti plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov

<p>počúvať,</p> <ul style="list-style-type: none"> • regulujú počas súhry intonačnú čistotu, farbu a kvalitu tónu, • dokážu počas interpretácie sledovať notový zápis, • aplikujú pri samostatnom nácviku zásady efektívneho cvičenia, • majú prehľad o známych komorných skladbách, • využívajú hudobnú terminológiu v diskusiách o hudobnej skladbe, dokážu porovnať a ohodnotiť vlastný interpretačný výkon i iných hráčov, • demonštrujú cvičenia na pohotovú reakciu pri zmene tempa, dynamiky podľa gesta určeného hráča. 	<p>viest' vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohotové reagovanie nielen na notový zápis, ale aj na výrazové označenia v skladbe. • Samostatné štúdium hudobného materiálu komornej hry. • Delené skúšky. • Hudobná literatúra pre komornú hru. • Analýza hudobnej skladby. • Počúvanie a poznávanie komorných skladieb rôznych hudobných žánrov a štýlov. • Vyjadrovanie vlastných názorov o hudobnej skladbe, porovnávanie a hodnotenie vlastných interpretačných výkonov i iných. • Nácvik reakcií na gestá určeného hráča pri precvičovaní tvorby spoločnej dynamiky na určenom melodickom úseku skladby. • Precvičovanie reakcií spoluhráčov na tempové gestá určeného hráča skupiny počas jednoduchej skladby. • Osvojovanie gestikulácie aj inými hráčmi komornej hry.
---	--

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

obsahový štandard	výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none">• demonštrujú v rámci spoločnej interpretácie osvojenú technickú vyspelosť, tónovú kultúru, výrazovú stránku skladby,• reprodukovávajú hudobný materiál adekvátnej interpretačnej vyspelosti všetkých hráčov komornej hry,• regulujú čistotu intonácie a kvalitu tónu,• prispôsobujú farbu tónu celkovému zneniu, precízne artikulujú používané technické spôsoby hry, spoločné frázovanie, stvárňovanie dynamických odtieňov, agogických prvkov a iných výrazových prostriedkov v rámci komornej hry,• demonštrujú skladby s náročnejšími rytmickými a melodickými kontrastmi v jednotlivých hlasoch,• uplatňujú v rámci spoločnej súhry osobité interpretačné prvky charakteristické pre rôzne hudobné štýly a žánre,• majú prehľad o komornej tvorbe slovenských a zahraničných hudobných skladateľov,• aplikujú zásady účelového a efektívneho pri samostatnom nácviku,• analyzujú z notového zápisu partu tóninu, metrum, tempo, formálnu štruktúru, harmonickú sadzbu i využité výrazové prostriedky interpretovanej skladby,• analyzujú samostatne notový zápis a hudobno-výrazové prostriedky nôt svojho partu,	<ul style="list-style-type: none">• Technická flexibilita, intonačná čistota a tónová kultúra počas interpretácie v komornej hre.• Tvorba tónu.• Hudobno-výrazové prostriedky.• Melodické a rytmické a kontrasty.• Interpretačné špecifiká.• Komorné skladby slovenských autorov a hudby 20. storočia.• Individuálna príprava jednotlivých partov. Delené skúšky.• Analýza hudobnej skladby.

- preukážu hudobnú gramotnosť a znalosť hudobnej terminológie v rámci komornej hry a v dialógoch o hudbe,
- dokážu v rámci sebareflexie porovnať, zdôvodniť a ohodnotiť interpretovanú komornú skladbu,
- uplatňujú v hre znamienka Da Capo al Fine, Prima volta, Alternativo I., tacet, a pod.,
- vyjadria vlastné predstavy na základe porozumenia interpretovanej skladbe,
- plynule interpretujú skladby na nižšom stupni náročnosti z listu,
- flexibilne reagujú na gestá vedúceho hráča určujúce tempo, dynamiku, výraz, nástupy a ukončenia aj v priebehu hudobnej skladby,
- podriaďujú vlastný technický prejav, interpretované výrazové prostriedky, agogiku, dynamiku celkovému zneniu,
- podriaďia sa interpretačne v technickom prejave, intonácii, rytme, agogike, dynamike a celkovému prednesu v rámci komornej hry,
- dokážu plynule a zároveň s počúvaním ďalších hlasov viesť vlastnú melodickú líniu v dialógu so spoluhráčmi,
- interpretujú plynule a jednoliato v rámci hudobnej konverzácie hudobnú skladbu,
- aktívne ako interpreti alebo ako percipienti hudby sa zúčastňujú na koncertných vystúpeniach, majú prehľad o komorných dielach domácich i svetových hudobných skladateľov,
- preukážu hudobné kompetencie stať sa aktívnymi členmi amatérskych komorných zoskupení, súborov a orchestrov.

- Analýza interpretácie.
- Interpretačné znamienka.
- Vlastné predstavy.
- Hra z listu.
- Hra podľa gest určeného hráča.
- Skupinová interpretácia.
- Hudobná komunikácia.
- Kultúrne a interpretačné návyky pri prezentovaní sa na pódiu.
- Slovenská a svetová hudobná literatúra pre komornú hru.
- Orientácia v kultúrnom, a hlavne hudobnom živote.